

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

СХВАЛЕНО

Вченою радою СНУ ім. В. Даля
протокол № 6
від 01 лютого 2022 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом ректора СНУ ім. В. Даля
№ 22/10.02 від 04 лютого 2022 року

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ В
ФОРМАЛЬНІЙ ТА НЕФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ,
А ТАКОЖ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЇ АКАДЕМІЧНОЇ РІЗНИЦІ
У СХІДНОУКРАЇНСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

Редакція 2022-02

м. Северодонецьк

АВТОР:

Директор Центру організаційно-
методичного забезпечення
освітньої діяльності

Павло БОРОВІК

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор СНУ ім. В. Даля

Дмитро МАРЧЕНКО

1 МЕТА І СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Положення про порядок зарахування результатів навчання, отриманих в формальній та неформальній освіті, а також визначення та ліквідації академічної різниці у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог стандарту EN ISO 9001:2018 «Quality management systems — Requirements» («Системи управління якістю. Вимоги») з метою регламентування процедури визначення академічної різниці та її ліквідації шляхом складання та зарахування освітніх компонент, а також зарахування результатів неформальної освіти для здобувачів вищої освіти у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля (далі – СНУ ім. В. Даля).

1.2 Положення є обов'язковим для ознайомлення та виконання науково-педагогічними працівниками університету.

1.3 Для інших працівників та здобувачів вищої освіти СНУ ім. В. Даля Положення носить інформаційний характер.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Дане Положення розроблено відповідно до:

- стандарту EN ISO 9001:2018 «Quality management systems — Requirements» («Системи управління якістю. Вимоги»);
- Закону України "Про вищу освіту";
- Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти (наказ Міністерства освіти України від 15.07.1996 № 245);
- Глосарій, затверджений рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (протокол від 29.08.2019 № 9);
- Положення про організацію освітнього процесу СНУ ім. В. Даля.

3 ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ ТА ПРИЙНЯТІ СКОРОЧЕННЯ

У даному Положенні застосовано терміни в наступних значеннях:

Академічна мобільність	можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.
Академічна різниця	перелік обов'язкової складової освітніх компонент навчального плану (освітньої програми) за яким здобувач вищої освіти бажає продовжити навчання, які ним не

	вивчались або вивчались у неповному обсязі (менше 75% кредитів ЄКТС).
Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)	система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.
Здобувачі вищої освіти	особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.
Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (кредит ЄКТС)	одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить 60 кредитів ЄКТС.
Навчальна дисципліна	згідно з визначенням в українському законодавстві: педагогічно адаптована система понять про явища, закономірності, закони, теорії, методи тощо будь-якої галузі діяльності (або сукупності різних галузей діяльності) із визначенням потрібного рівня сформованості у тих, хто навчається, певної сукупності умінь і навичок.
Навчальний план	документ встановленої форми, розроблений на підставі відповідної освітньої програми і визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем відповідного ступеня вищої освіти програмних результатів навчання.
Неформальна освіта	освіта, що необов'язково має організований та систематичний характер, може здійснюватися поза межами організованих освітніх закладів. До сфери неформальної освіти належать індивідуальні заняття під керівництвом тренерів чи репетиторів, тренінги та короткотермінові курси, що переслідують практичні короткострокові цілі. Неформальна освіта не має вікових, професійних чи інтелектуальних обмежень щодо учасників, нерідко не обмежується часовими рамками. Заклади чи організації,

	що займаються неформальною освітою, зазвичай, не присуджують кваліфікацій і не провадять формального оцінювання навчальних досягнень учасників. У цьому секторі найчастіше застосовують інноваційні підходи, апробують новаторські методики та технології навчання.
Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма	система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності (спеціалізації), що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.
Результати навчання	знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів.
Спеціальність	гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти предметна область освіти і науки, яка об'єднує споріднені освітні програми, що передбачають спільні вимоги до компетентностей і результатів навчання випускників.

У даному Положенні застосовано наступні скорочення:

ІНП	індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти.
МВОК	масові відкриті онлайн-курси
НО	неформальна освіта.
Положення	Положення про порядок зарахування результатів навчання, отриманих в формальній та неформальній освіті, а також визначення та ліквідації академічної різниці у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля.
СНУ ім. В. Даля	Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля.

4 ВСТАНОВЛЕНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

4.1 Загальну відповідальність за здійснення контролю щодо дотримання даного Положення покладено на першого проректора СНУ ім. В. Даля.

4.2 Локальну відповідальність за визначення академічної різниці покладено на деканів факультетів СНУ ім. В. Даля та гаранта освітньої програми, за якою навчається здобувач вищої освіти.

5 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1 Академічна різниця формується в наслідок наявних розбіжностей в навчальних планах (освітніх програмах).

5.2 Процедури визначення академічної різниці та її ліквідації шляхом складання та зарахування освітніх компонент, а також зарахування результатів неформальної освіти здійснюються для здобувачів вищої освіти у СНУ ім. В. Даля), які:

- переводяться на навчання з інших закладів вищої освіти до СНУ ім. В. Даля;
- поновлюються на навчання після відрахування;
- виявляють бажання одночасно (паралельно) навчатися на декількох спеціальностях;
- продовжують навчання після академічної відпустки;
- вступають на навчання до СНУ ім. В. Даля зі скороченим терміном навчання на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) або здобутого освітнього ступеня бакалавра, магістра за іншою спеціальністю;
- проходили навчання в закладах-партнерах вищої освіти в рамках академічної мобільності.

5.3 Дане Положення схвалюється Вченою радою університету та вводиться в дію наказом ректора університету.

5.4 Зміни та доповнення до Положення розглядаються, схвалюються Вченою радою університету і вводяться в дію наказом ректора університету.

6 ПОРЯДОК ЗАРАХУВАННЯ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ ТА ВИЗНАЧЕННЯ І ЛІКВІДАЦІЇ АКАДЕМІЧНОЇ РІЗНИЦІ У СНУ ІМ. В. ДАЛЯ

6.1 Поновлення на навчання, а також переведення здобувачів вищої освіти здійснюються, як правило, під час канікул.

6.2 Порядок поновлення і переведення визначаються положенням, затвердженим МОН України. Поновлення та переведення здобувачів вищої освіти здійснюється з урахуванням вимог до вступників на відповідні освітні програми.

6.3 Здобувач вищої освіти, який бажає поновитись або перевестись на навчання у СНУ ім. В. Даля або в межах університету бажає перевестись на іншу спеціальність, подає заяву на ім'я ректора і необхідні документи до приймальної комісії. Перелік документів обов'язково включає академічну довідку встановленої форми щодо попереднього навчання та всі інші документи, що підтверджують попереднє засвоєння освітніх компонент. Приймальна комісія, після аналізу, передає всі документи до деканату для визначення академічної різниці.

6.4 Декан факультету складає перелік обов'язкових освітніх компонент академічної різниці, порівнюючи навчальний план (освітню програму) відповідної спеціальності, на яку бажає поновитись або перевестись здобувач вищої освіти, з освітніми компонентами, що наведені в академічній довідці або навчальній картці здобувач вищої освіти.

6.5 В разі продовження навчання після академічної відпустки декан факультету порівнює перелік обов'язкових освітніх компонент навчального плану (освітньої програми) року вступу здобувача вищої освіти з навчальним планом (освітньою програмою) того року за яким буде продовжено навчання. При наявності розбіжностей декан складає перелік обов'язкових освітніх компонент академічної різниці.

6.6 На початок семестру, з якого здобувач вищої освіти продовжить навчання після поновлення, переведення або академічної відпустки, академічна різниця не повинна перевищувати, як правило, 20 кредитів ЄКТС.

6.7 Здобувачі вищої освіти, які навчаються в СНУ ім. В. Даля за двома освітніми програмами або здобувають вищу освіту зі скороченим терміном навчання на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) чи другу вищу освіту на основі здобутого освітнього ступеня бакалавра або магістра за іншою спеціальністю мають право на зарахування вивчених раніше обов'язкових освітніх компонент, що підтверджені навчальною карткою здобувача вищої освіти чи додатком до диплома про вищу освіту у разі, якщо вони забезпечують програмні результати навчання відповідно до стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю (за наявності стандарту), або відповідно до освітньої програми (у разі відсутності стандарту).

6.8 Здобувачі вищої освіти, які навчаються в СНУ ім. В. Даля і в рамках академічної мобільності пройшли вивчення окремих освітніх компонент у вітчизняних або закордонних

зкладах-партнерах, мають право на зарахування вивчених освітніх компонент на підставі наданого здобувачем вищої освіти документа з переліком та результатами їх вивчення, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання, завіреного у встановленому порядку у вищому навчальному закладі-партнері.

6.9 Заяву на зарахування обов'язкових ([додаток 1](#)) та вибіркових ([додаток 2](#)) освітніх компонент та копію відповідного підтверджуючого документу (академічної довідки, академічно-залікової відомості, додатку до диплому, залікової книжки) здобувач вищої освіти повинен подати декану відповідного факультету. Термін, упродовж якого розглядаються документи та приймається рішення щодо зарахування освітніх компонентів, не повинен перевищувати 10 робочих днів.

6.10 Освітні компоненти, що забезпечують програмні результати навчання відповідно до стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю (за наявності стандарту), або відповідно до освітньої програми (у разі відсутності стандарту) зараховуються за рішенням декана факультета.

6.11 У інших випадках декан факультету виписує заліково-екзаменаційний листок ([додаток 3](#)), з яким здобувач вищої освіти звертається на відповідну кафедру з метою отримання рішення щодо зарахування освітніх компонент.

6.12 Рішення про зарахування обов'язкової освітньої компоненти приймається комісією кафедри, яка створюється на підставі розпорядження завідувача кафедри. Склад комісії має становити три особи з обов'язковим включенням гаранта освітньої програми та науково-педагогічного працівника, який викладає відповідний освітній компонент. Позитивне рішення може прийматися, якщо комісія дійшла висновку щодо відповідності даної(их) освітньої(їх) компоненти(ів) програмним результатам навчання за відповідною освітньою програмою.

6.13 За умови прийняття позитивного рішення, що фіксується в заліково-екзаменаційному листку, декан факультету приймає рішення про зарахування таких освітніх компонентів.

6.14 Якщо навчальні досягнення не оцінювалися за 100-бальною шкалою, одержані оцінки переводяться у 100-бальну шкалу за мінімальними значеннями 100-бальної шкали оцінювання («відмінно» – 90 балів; «добре» – 74 бали; «задовільно» – 60 балів; «зараховано» – 60 балів).

6.15 В разі якщо раніше вивчений компонент можна поділити на кілька компонентів відповідної освітньої програми, то по кожному з них зараховується однакова оцінка.

6.16 Освітні компоненти вільного вибору, що вивчались здобувачем вищої освіти раніше, а також раніше вивчені обов'язкові освітні компоненти, що не входять до обов'язкових компонент освітньої програми, за якою здобувач планує навчатися надалі, можуть зараховуватись за заявою здобувача як освітній компонент вільного вибору. Кількість кредитів освітніх компонент вільного вибору, які можуть бути зараховані здобувачеві вищої освіти, не має перевищувати обсяг, встановлений відповідним навчальним планом (освітньою програмою) за попередні навчальні семестри до моменту поновлення (переведення).

6.17 За умови прийняття комісією кафедри негативного рішення щодо зарахування раніше вивченого освітнього компонента, що фіксується в заліково-екзаменаційному листку, декан факультету формує академічну різницю. За наявності академічної різниці, Приймальна комісія СНУ ім. В. Даля готує наказ щодо надання допуску до її ліквідації та встановлює строки.

7 ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ ТА ЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ ЄКТС ОТРИМАНИХ В МЕЖАХ ПОПЕРЕДНЬОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

7.1 Для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра або на основі фахової передвищої освіти університет має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти. При цьому обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС (якщо інше не передбачено стандартом вищої освіти).

7.2 Зарахування кредитів ЄКТС здійснюється на підставі додатку до диплома попередньої освіти шляхом співставлення освітніх компонентів, отриманих за попередньою освітньою програмою з освітніми компонентами обраної освітньої програми. При цьому одному освітньому компоненту обраної освітньої програми може дорівнювати більше одного освітнього компонента попередньої освітньої програми, або навпаки.

7.3 Рішення про відповідність освітніх компонент і зарахування кредитів приймається комісією у складі:

- гарант освітньої програми;
- декан факультету;
- завідувач кафедри по спеціальності.

7.4 Комісія складає заліково-екзаменаційну відомість зарахування кредитів ЄКТС для здобуття ступеня бакалавра ([додаток 4](#)).

7.5 Процедура формування академічної заборгованості, при визнанні та зарахуванні кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми, як правило, не застосовується.

8 ПОРЯДОК ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

8.1 Здобувач вищої освіти має право на зараховування кредитів, які він здобув під час НО, наприклад, проходження онлайн-курсів, розміщених на різних освітніх платформах (Prometheus, Coursera, EdX та інш.), з отриманням відповідного документу.

8.2 Результати НО можуть зараховуватися в якості окремих тем з обов'язкових освітніх компонент, якщо це передбачено в силабусі політикою курсу та якщо кількість кредитів ЄКТС не менше обсягу, встановленого відповідним навчальним планом (освітньою програмою) для вивчення цієї теми або кількох тем відповідного освітнього компонента. На підставі заяви і поданого підтверджуючого документу з НО лектор відповідного освітнього компоненту приймає рішення щодо зарахування окремої теми або кількох тем у строк не пізніше останнього тижня теоретичного навчання відповідного навчального семестру.

8.3 Результати НО можуть зараховуватися в якості освітніх компонент вільного вибору, якщо кількість кредитів ЄКТС не менше обсягу, встановленого відповідним навчальним планом (освітньою програмою) для вивчення одного освітнього компонента вільного вибору. Рішення щодо зарахування узгоджують з відповідною кафедрою шляхом фахової перевірки комісією у складі декана факультету, гаранта освітньої програми та завідувача кафедри, з наданням рецензії, в якій вказується доцільність чи недоцільність зарахування кредитів за проходження відповідних курсів НО.

8.4 Кількість кредитів освітніх компонент вільного вибору, які можуть бути зараховані здобувачеві вищої освіти, не має перевищувати 5 кредитів ЄКТС за один семестр.

8.5 Здобувач вищої освіти, який пройшов курси НО і отримав відповідний документ та претендує на зарахування окремого освітнього компонента вільного вибору, має право звернутися до декану факультету з проханням зарахувати результати НО як освітній компонент вільного вибору, але не пізніше останнього тижня поточного навчального семестру.

8.6 На підставі заяви і поданого документу з НО декан факультету видає розпорядження про призначення комісії, яка визначає форму та строк проведення атестації для визнання результатів навчання, набутих під час отримання НО.

8.7 В разі позитивного рішення вносяться зміни до ІНП здобувача вищої освіти, а результати атестації комісія виставляє у заліково-екзаменаційну відомість ([додаток 4](#)), яка видається відповідним факультетом.

8.8 Здобувач вищої освіти, який пройшов курси НО і отримав відповідний документ та претендує на зарахування окремої теми освітнього компонента, має право звернутися до лектора відповідного навчального компонента з проханням зарахувати результати НО як окрему тему освітнього компонента, але не пізніше останнього тижня відповідного навчального семестру.

Додаток 1
до Положення про порядок зарахування
результатів навчання, отриманих
в формальній та неформальній освіті,
а також визначення та ліквідації академічної
різниці у СНУ ім. В. Даля,
затвердженого наказом ректора
СНУ ім. В. Даля
04.02.2022 № 22/10.02

Декану _____

(назва структурного підрозділу)

(ПІБ керівника структурного підрозділу)

здобувача вищої освіти _____

групи _____

ЗАЯВА*

Прошу зарахувати мені як обов'язкову освітню компоненту _____

(навчальну дисципліну, курсову роботу, практику)

(назва освітньої компоненти)

на підставі _____

(навчальної(-их) дисципліни(-ин), курсової роботи, практики)

(назва освітньої компоненти)

із якої(-їх) я атестований(-а) у _____

(назва закладу вищої освіти)

Я ознайомлений(-а) із порядком зарахування навчальних дисциплін чи інших
компонентів навчального плану у Східноукраїнському національному університеті імені
Володимира Даля.

До заяви додаю _____

(назва документу, який засвідчує атестацію)

_____ (дата)

_____ (підпис здобувача вищої освіти)

_____ (ПІБ здобувача вищої освіти)

*Заява оформлюється окремо на кожну дисципліну (курсний проект, практику), передбачену навчальним
планом (освітньої програмою). У разі співпадіння назв та загального обсягу годин (кредитів ЄКТС)
компонентів, на зарахування таких дисциплін оформлюється одна заява.

Додаток 2
до Положення про порядок зарахування
результатів навчання, отриманих
в формальній та неформальній освіті,
а також визначення та ліквідації академічної
різниці у СНУ ім. В. Даля,
затвердженого наказом ректора
СНУ ім. В. Даля
04.02.2022 № 22/10.02

Декану _____

(назва структурного підрозділу)

(ПІБ керівника структурного підрозділу)

здобувача вищої освіти _____

групи _____

ЗАЯВА*

Прошу зарахувати мені як вибірку _____
(назва навчальної дисципліни)
із якої (-їх) я атестований (-а) у _____
(найменування закладу вищої освіти)

Я ознайомлений(-а) із порядком зарахування навчальних дисциплін чи інших
компонентів навчального плану у Східноукраїнському національному університеті імені
Володимира Даля.

До заяви додаю _____
(назва документу, який засвідчує атестацію)

(дата)

(підпис здобувача вищої освіти)

(ПІБ здобувача вищої освіти)

*Заява оформлюється на дисципліни на кожний семестр до видання наказу по університету про результати
електронного запису на вивчення дисциплін вільного вибору.

Додаток 3
до Положення про порядок зарахування
результатів навчання, отриманих
в формальній та неформальній освіті,
а також визначення та ліквідації академічної
різниці у СНУ ім. В. Даля,
затвердженого наказом ректора
СНУ ім. В. Даля
04.02.2022 № 22/10.02

ЗАЛКОВО-ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ ЛИСТОК
про зарахування освітнього компонента
здобувачу вищої освіти

_____ (ПІБ здобувача вищої освіти)

освітнього ступеня: _____

освітньої програми: _____

спеціальності: _____

Форми навчання: _____ Курс _____ Група _____

Назва освітнього компонента _____

Кількість кредитів (годин) _____

Назва вивченого освітнього компоненту _____

Кількість кредитів (годин) _____

Підстава _____

Рішення комісії _____

Гарант освітньої програми

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)

Викладач дисципліни

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)

Додаток 4
до Положення про порядок зарахування
результатів навчання, отриманих
в формальній та неформальній освіті,
а також визначення та ліквідації академічної
різниці у СНУ ім. В. Даля,
затвердженого наказом ректора
СНУ ім. В. Даля
04.02.2022 № 22/10.02

ЗАЛІКОВО-ЕКЗАМЕНАЦІЙНА ВІДОМІСТЬ

зарахування кредитів ЄКТС для здобуття ступеня бакалавра
здобувача вищої освіти _____
(ПІБ здобувача вищої освіти)

за програмою _____
(назва освітньої програми)

спеціальність _____
(шифр та назва спеціальності, спеціалізації)

на основі отриманого ступеня _____
(назва ступеня попередньої освіти)

за програмою _____
(назва освітньої програми)

спеціальність _____
(шифр та назва спеціальності, спеціалізації)

ДИПЛОМ _____
(номер, назва закладу освіти, рік закінчення)

№	Освітня програма вступу		Попередня освітня програма		Зарахована оцінка за освітній компонент	
	Назва освітнього компонента	кредитів ЄКТС	Назва освітнього компонента	кредитів ЄКТС	за 100-бальною шкалою	за шкалою ЄКТС
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						

№	Освітня програма вступу		Попередня освітня програма		Зарахована оцінка за освітній компонент	
	Назва освітнього компонента	кредитів ЄКТС	Назва освітнього компонента	кредитів ЄКТС	за 100-бальною шкалою	за шкалою ЄКТС
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						

Гарант освітньої програми

(підпис)

(ПІБ)

Декан факультету

(підпис)

(ПІБ)

Завідувач кафедри

(підпис)

(ПІБ)